

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:399

av **Jenny Petersson och Maria Plass (båda M)**

Fribeloppet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att avskaffa fribeloppet för studiemedel och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ungdomsarbetslösheten och en framtida brist på kompetent arbetskraft är fortsatt två stora samhällsutmaningar. Till skillnad från nuvarande regering prioriterade alliansregeringen att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden för unga. Det är tydligt, med den nuvarande regeringens budget, att alliansregeringens prioritering på arbete för unga inte kommer att avspeglas under denna mandatperiod. Ett avskaffande av fribeloppet vore dock ett betydelsefullt kliv framåt, oavsett regering eller syn på arbetslinjen.

Fribeloppet innebär att studenten kan ha en viss inkomst under ett kalenderhalvår utan att dennes studiemedel minskas. Om studentens inkomst överstiger detta så kallade fribelopp reduceras studiemedlet. Fribeloppet höjdes under Alliansen, och ligger på runt 172 400 kr. Prövningen sker halvårsvis, med studier på heltid under 20 veckor är fribeloppet 86 200 kronor under varje halvår.

En student som kämpar för en bättre tillvaro genom att jobba extra och tjäna pengar och därmed får en inkomst som överstiger fribeloppsgränsen riskerar att bli återbetalningsskyldig till CSN. Studenten måste då betala tillbaka sitt studiemedel, såväl lån som bidrag.

Trots höjningar av gränsen och förbättrad periodisering, är grundproblematiken densamma. Studenter tvekar inför att jobba extra på helger och lov i rädsla för att bli återbetalningsskyldiga. Marginaleffekterna motverkar att fler studenter jobbar. Det finns också en risk att studenter hellre jobbar svart för att inkomsten på det sättet inte ska synliggöras, vilket då skulle kunna påverka studiemedlen. Svartjobb sätter hinder för bidragandet till den gemensamma välfärden, och måste motverkas.

Eftersom studiemedelssystemet ställer krav på studieresultat finns inget motsatsförhållande till att avskaffa fribeloppsgränsen. Den student som vill studera och

därtill vill arbeta på helger och lov ska uppmuntras att göra detta – inte hindras.

Bristande arbetslivserfarenhet är ett av de vanligaste skälen till att nyutexaminerade akademiker inte får jobb. Av det skälet bör all kontakt med arbetsmarknaden under studietiden uppmuntras. Det gör att studenten tidigare kan använda sina teoretiska kunskaper i praktiken och samtidigt kan tjäna lite extra pengar. Även för arbetsgivarna är det en vinst i att studenter har arbetslivserfarenhet.

Sveriges nya regering bör överväga att se över hur och när fribeloppsgränsen för studenter kan avskaffas, kostnaden för detta samt vad det beräknas ge i ökade skatteintäkter genom att fler jobbar och att svarta inkomster kan komma att minska.

Jenny Petersson (M)

Maria Plass (M)